

در زمانی که منتظر هستید اورژانس برسد چند کار می توان انجام داد:

۱. کنترل راه هوایی و نبض: گاهی نیز ممکن است نیاز به احیای قلبی یا تنفس مصنوعی باشد.
۲. سعی کنید عامل مسمومیت را بیابید. ممکن است بسته دارو در همان نزدیکی باشد. بهتر است بسته یا جعبه دارو را به عوامل اورژانس تحویل دهید.
۳. بیمار را وادار به استفراغ نکنید چون گاهی این کار وضعیت بیمار را بدتر می کند.
۴. اگر بیمار استفراغ می کند سعی کنید دهان وی را تمیز کنید و او را به پهلو برگردانید تا محتویات استفراغ موجب خنگی نشود.
۵. به فرد بیهوش خوردنی ندهید و سعی نکنید با آبلیمو، سرکه و یا ... سم را خنثی کنید. هیچ پادزهری به فرد مسموم ندهید.
۶. صبر نکنید علائم مسمومیت ظاهر شوند اگر شک به مسمومیت دارید با اورژانس (۱۱۵) تماس بگیرید.

یکی از شایع ترین انواع مسمومیت، مسمومیت دارویی است.

داروهایی که روی سیستم اعصاب مرکزی اثر می گذارند (مانند داروهای خواب آور، مسکن، ضدافسردگی) از مهم ترین عوامل بروز مسمومیت ها هستند. این داروها گاه به طور عمدی برای خودکشی و گاه به صورت اتفاقی، اغلب در کودکان پیش می آیند.

اصلی ترین داروهای عامل مسمومیت عبارتند از:

۱. داروهای بدون نسخه مانند: استامینوفن، ایبوپروفن، ترکیبات ضد سرفه و ضد سرماخوردگی
۲. داروهای نسخه ای مانند: داروهای ضدافسردگی، خواب آورها، داروی روانپزشکی و ضد تشنج
۳. مواد مخدر مانند: هروئین، مورفین و...
۴. مواد شیمیایی مانند: حشره کش ها، سفید کننده ها، قرص برنج و شوینده ها.

بروز مسمومیت در همه داروها مثل هم نیست. بعضی از داروها به محض مصرف باعث مسمومیت می شوند. مثلا اگر دارویی به اشتباه به جای عضله در رگ تزریق شود می تواند خطرناک باشد؛ اما بعضی داروها به تدریج در بدن تجمع می یابند (مثل استامینوفن) و وقتی مقدار آن زیاد شد باعث مسمومیت می شود.

مسمومیت، مشکل عمده ای در همه جای جهان به شمار می آید. کمک های اولیه در مسمومیت ها بسیار مهم هستند.

اگر علائم مسمومیت دیده شد و یا حتی اگر علائمی دیده نشد اما شک به مسمومیت دارید باید بلافاصله با اورژانس یا مراکز اطلاع رسانی داروها و سموم تماس گرفت.

علائم مسمومیت:

به نوع سم بستگی دارد اما اغلب شامل درد شکم، کبودی لب ها، سرگیجه، سرفه، اسهال و استفراغ، سختی تنفس، ضعف، دوبینی، کم اشتها و جوش های پوستی است.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

«بیمارستان امام خمینی (ره) استهبان»

تهیه کننده: لیلا فقیهی / کارشناس پرستاری

با همکاری واحد آموزش ضمن خدمت

منبع: برونر، سودارث - پرستار داخلی جراحی

تاریخ تدوین: فروردین ۱۳۹۷

تاریخ بازنگری: فروردین ۱۴۰۲

مهارت حل مسائل:

همه انسان ها در زندگی فردی و اجتماعی خود با مسائل و مشکلات گوناگونی مواجه هستند. بنابراین به جای اینکه عجلانه تصمیم بگیرید و آرزوی این را داشته باشیم که ای کاش هیچ مشکلی نداشته در زندگی بهتر است یاد بگیریم که چطور مشکلات به وجود آمده را حل کنیم؛ پس ابتدا باید مسئله را با دقت تعریف و شناسایی کرد و سپس راه حل های بدست آمده ی متفاوت را در کنار هم قرار داد و راه حل مناسب را از بین راه های متفاوت انتخاب کرد و در آخر راه حل را مورد بازبینی و سپس اجرا کرد.

در بیمارستان ابتدا راه هوایی بیمار بررسی می شود؛ علائم حیاتی بیمار مورد بررسی قرار می گیرد؛ نوار قلب در صورت لزوم از بیمار گرفته می شود تا در صورت لزوم داروهای مورد نظر سریع به او داده شود. به علاوه حتما از اینکه مسمومیت اتفاق افتاده، اطمینان حاصل می شود. در بعضی از مواقع فرد فقط برای جلب توجه تظاهر به مسمومیت می کند.

تشخیص عوامل مسمومیت نیز مهم است که بر اساس آن پادزهر یا درمان مناسب انجام می شود.

در مرحله بعد، درمان و جلوگیری از جذب سم و تجویز پادزهر به بیمار صورت می گیرد. همچنین لازم است سطح دارو در خون به طور مداوم کنترل شود.